

Бүгү чурттарның пролетарийлери, каттыжыңар!

ШЫН

СЭКП Тыва обкомунун, Тыва АССР-нің Дээди Соединиң болгаш Министрлер Чөвүлелинің органы

№ 37 (13037)

1986 чылдың февраль 13, четверг

1925 чылда үндөйлөтүнген

Өртүз 3 көпөк.

ШҮГҮМЧҮЛӨЛДИГ ЧАГАЛАРГА ХАРЫ- ЧУГУЛА АЖЫЛ

Бо чылдың январьда «Шын» солунга 794 чагаа келген. Ол чагааларның 285-и солунга үнген. Никити-биле алырга, эртен айларның чагаалары-биле кады штаттан дашкаар авторларның 496 чагазын парлаан.

Эртен чылдың баштайгы айында бистиң штаттан дашкаар авторларының 610 чагазы келген. А бо айда 184 чагаа оон хей келген. Номчулар биле редакцияның аразында харылзааның улам быжыгып турарының херечизи ол.

Бижикчилерин, номчуучуларның көдүргөн айтырыглары солунуң кичээгинин төвүнде. Кол-кол темалары бо: социалисттик чарыштын түннелдери, күш-ажылдың буюуручулукун бедидеринин дуржулгазы, коллективтеринин ажылат-тынмай турар куралдары, шийтирелеткиндей берген айтырыглар, наминал болгаш хумагалал дугайы болгаш өскө-дээ.

Январьда «Шынга» шүгүмчүлөдиг 68 чагаа келген. Ол чагааларның элээн канынын изи-биле солунуң ажилда-чылары чоразан, оң түннелинде «Бир чагааның изи-биле» деп рубрика аразына материалдар үнген. Ында ийдерген, шийтирелээр ужурулг айтырыгларын кичээгинин партия, совет, хей-ниити органдарына болгаш ажил-агый уду-тукчулары салып, харыларын берген, четпестерин эдер та-лазы-биле хемчеглерин алган.

База ол чыгыш шүгүмчүлөдиг элээн каш чагааларын хемчег алыры-биле чер-черлерге чорутулаан. Январың шүгүмчүлөдиг чагааларыңа харыларын Тес-Хем райкүс-номунун даргазы У. И. Успун, кадык камгалал министри Н. В. Сизых, Чөөн-Хемчик райкүс-номунун даргазы Д. С. Дамдын, СЭКП Бай-Тайга райкомунун бирги секретары А. С. Дембиров, Каз-Хем райкүс-номунун даргазы Ч. А. Уаумора, Бай-Дар көдөз Совет күс-номунун даргазы Г. Ч. Тойбаз бол-гаш өскө-дээ эштер чогуур хуусаазында берген.

«Шын» солунга кээп турар харыларның ужу-утказы колдуунда ажил-агый болгаш тодаргай. Ол дээрже-би-жикиччилерин көдүрүп турар айтырыгларын, шүгүмчүлөдиг саналдарын кичээгине ал, күш-ажылчы коллективтеринин ажил-амыдарында таарымча көп, шаптыгыт талаларын үндүзгөн-биле чылдаар дээш быжык туруштук барынын ба-дытталы-дыр. Дораан шийтирелээр берге айтырыглар база турар. Оларга шөг-үе болгаш кичээгине херек. Оң уламын-дан редакцияга шүгүмчүлөдиг чагааларның авторларыңа харыларын озадай бээр.

Номчуучуларын, бижикчилерин санал-ооналарын ба-рымдап, налбай хей-ниитинин кичээгине херектин хунуң чу-гула айтырыгларын үе-үсеп СЭКП хормоно, райкомары, хоорайкүс-номун, каттыжышкынар, буюурулгелер, сов-хозтар, албан черлери болгаш органдарыңа чедир, олар-нын шийтирелээр оруктарын дилеп тывар хүлээл-гелиг. Чинис кылдыр алырга, Улуг-Хем районда Ак-Туруг суурунун, оң чоон-казы дөвөс-кисиринин шийте-хай-ниитинин сагыла-чуруун үрээр, аргаже сундулуг, харысалга чок кинилер-биле демисел сөөлү үге чедир мошкан болуп турган. Чамдык ийи-чаңгыс кинилер көдөз Совет күс-номунун, хей-ниити органдарының, ажил-агый уду-тукчуларының контролду шыгың тургу-зуп албайнын ажыгал, эскиртер сунсунарны боттары кы-лыр, аргалаар, эскерлери ол багай чаңчыпче сундула-дыр таварылгалар турган.

Бо таарымча чок байдалдың дугайында чугааны Ак-Туру-гунуң Нуйлтура бажыңыңа суурнуң чурттанчылары-биле умуражышкыңа СЭКП Улуг-Хем райкомунун секретары Д. С. Ондар чоруткан. Оң түннелинде суурда албан черле-ринин, органдарының уду-тукчулары куш-ажылдың са-гыла-чуруун быжыгалар, никитинин курум-чуруун на-магал-та-лазы-биле боттук хемчеглерин ал эгелээр. Төрүт-түнгөн хунерин, байырларын ыгал-ла аргалаашкын-биле демдөдүр чачылдыр ам-да салдынын кинилерге административтик хемчегин оңаган, чамдык кинилер-ди ажилдан уду-тукчу-киреринге чедир айтырыгын тургу-сан.

«Шын» солунуң штаттан дашкаар авторларының шү-гүмчүлөдиг чагааларыңа харылар кол муруузуңа кээп тур-да-да, чамдык уду-тукчулар бо таалазы-биле чогуур хем-чеглерин өй-шанда албайн, харылаар умурулг хуусаала-рын узадып, харын-даа «уттуп» турар. Чинээ, «Септелгени дүргөдир» деп чуул «Шын» солунга бо чылдың январь 18-те үнген. Таңды районнуң ажил-агыйларында машина-тех-ника септелгенин чогуур негелдег четпейин турарын ында шүгүмчүлөдиг бижин. Бо таалазы-биле кандык хемчеглерин ал чорудуп турарының харызын дилээр бижикти редакция райкүс-номун даргазы Т. С. Тюлюшча чоруткан. Оон нелир умурулг хары саадаан.

Бо чылдың январь 22-де «Шынга» чагаа изи-биле үнген «Оруктан хайын Ортаа-Хемче көрчү» малчынарыңа амы-дырал байдалыңа угланган хемчеглерин алыр негеттинип турар» деп чуулге харыны бээрин СЭКП Улуг-Хем райком-унун бирги секретары Ш. Д. Ооржикан дилээр турган. Ол ха-ры база саадап турар.

Шүгүмчүлөдиг чаңгыс-даа чагааны уду-тукчу кини анаа эрттирбес, бо таалазы-биле ажилдаар умурулг. Шүгүмчүлө-диг чагааларга чогуур үезинде тодаргай харылаар ажил-агыйларда бар четпестерин дарый чылдаарының, ол та-лазы-биле хемчеглерин боттаңдарының негелдес, оларның ажил-чорудуу-хемчеглери чууга кезин, чонунуң негелде-хер-гелдеринге кайы хире кичээгилеринин херечизи.

ЧАРАШ ХЭЭЛЕР ЧАЛГААН ЦЕХТЕ

Кызылдың даарылга фабрикасының цехи. Ында тургускан машиналарда чүс ажим кижин ижген орав. СЭКП-нің XXVII съездининге алдар болдурган чарышты бригада бүтүрүнде калыптык. Мында ажил-агый бир азын аян-шкыңалг. Шөөр кыс бүтүрүң холунда хээлг, четкертелг чараш пестер өйлө-өйлөп чалгыт каап турар.

Улут пестин муруну талазында № 2 бригаданың даарышчыларының экинчилер сала каап, дараан шокар пестеринин хээлери каттышкан, терен, хөлбөн чо-гаан ситенерлиг, азы-бүрү чараш че-кетерлиг шынаага дөмөлөшпө.

Сээд мурунуң чарыжың тийлек-чилеринин Валентина Дагбанын, Лидя Хоушкун болгаш оон-даа эске му-накчыларын холларында чурумалдыг хээлөр хөлбөйгөн, харын-даа чөлөшпө.

Паймал. Бо сес фабрикада эрчим дил-налар. Бригада бүтүрүңде орус болгаш тыва кыстар бар. Олар быжык найрал-дылар, ажилы бүтүрүң. Ол чалгыс де-жиг найралдың күжү-биле фабрика пла-нын болгаш белеткен социалисттик хүлээ-гезин ажим күсүлгүн турар.

ЧУРУКТА: мурунда 1986 чылдың улутуң ажилда турар Валентина Дагба. О. ОХЕМЧИКТИН ФОТОЗУ.

Партийжи информация
ПАРТКОМУНУң БААЗАЫНГА

СЭКП Каа-Хем райкомун «Совет Тыва» совхозта пар-тиз баазаныңа райоңда партия органдарының секретарының семинарын эрттирген. Айнаа партия, ком-сомол райкомарының, район-нуң «Билиг» инитилел орг-нанизациянын, Культура ба-жыңынын харысалгалыг чамдык ажилдактары ба-за киришкен.

Совхозтун парткомун пла-ның ооналдарын күсүлгө-ринче чоңу мобилдизаа-раларын коммунисттик киж-и-индегилерин күсүлгө-ринче таалазы-биле хей-ниити органдарының-биле бир демин тургускан. Партияның болгаш казактын аргалааш-кынын болгаш алкоголь-ниң когун дээрчине улаңга-ла документтерин совхозтун ажил-агыйлары чангыс эл-сеткилг чүдүлгүзүп, бо-таалазы-биле ажилды бот-талдыр турар. Ону күш-ажыл-дып, буюурулгени болгаш хей-ниитинин сагыла-чуруун куш-ажыл-га дөмөдүр чачылдыр ал эгелээр. Ук ажилды ында каңчаар тургустууларын семинарлар кижикчилери соңуурган, та-

Хой өстүрер талазы-биле республиканың социалисттик чарыжың муруну оодуруу Байыр-оол биле Анай Севи-баалар барын-ла чөзбө хире чылдар дүргүзүңа эелеп келгенер. Дооукту чылда совхоз чүс хойга оонаштыр 63 хурагың доруктурган турда, Севилбаалар 95-ти до-руктурмаган. А нияти оон бирги беш чылда оларын чүс хойга оонаштыр дорук-тургал хурагаларының саны 98 баш болган.

Каш хонук мурундала ол аала ийи хой төрүккө бол-ду. Ында кижин кылгаар чүс чок болу дег, ыңгалыжжак аалдык ээин аажок элдесчиг-ген тур: «Уаа, кичкина бо чүдөлөдир. Мээң санап тур-галымдан бир недела эрте көстүп келген-дө азы мээң чазым турарым ол бе?»

Малчынын дүрөп тура-рын көргөң, оң хонукту ка-жан туртп эгелээр болгаш ол чымшын каш хонук үр-гүтүлээрине соңуурган ай-

СОВЕТ ПРОФЭВИЛЕЛЕР- КОММУНИЗМНИң ШКОЛАЗЫ

СЭКП-нің XXVII съездининң парлала төвүнде

Социалисттик тургузуш-кунуң бүтү үе-чалдарында профэвилер шимчөөсинин экономикамы кудуренин, чоңу кижизининин, олар-ны буюурулгениң өсө болу-руга медерелдик кижизин-ринин минимизит чөсө бо-луп турган болгаш мидик болуп турар-даа, Ону февраль 11-де СЭКП-нің XXVII съез-дининң парлала төвүнде болган парлала конферен-циянында демделген. Совет болгаш даштык журналыс-теринин баштайгы ужура-жышкынын совет проф-эвилер съездининг съез-дир деп темага тураскаат-каны таварылга эвес. Бистиң чуртувустун профессионал-дар эвилелери СССР-нин политиктик системанын бир кезе болуп, совет ком-мунистеринин шуулганын те-лестиг уткуур дөш бүтү улу-стун шимчөөсининге идепкейли-биле кижип ту-рар.

Массалыг информацияның дериңи мурунуга чүс чу-гааалаш, ВЦСПС-тин сек-ретары В. П. Прохоров болгаш А. М. Субботин, ВЦСПС-тин өскө-дээ хары-салгалыг ажилдактары «Партияның XXVII съез-дининг — шалыгы 27 дека-да» деп девиз-биле эртин ту-рар съезд мурунуң социали-сттик чарыжың чоруп тура-рынын дугайын чугаалаан. Чир эртин, материалдар-ны болгаш одала-энергетика куралдары ажилдаары-ның даштыкын бүтү-эвилел көрүлдөң чугула хевир бо-

лу берген оң кижикчилера наминаламе улуг кичээгине-ди улаңдырып турар. Күш-ажылчы коллектив-терде профэвилелеринин идепкейлиг кижизин-биле сээд мурунуң чугула доку-менталары — 1986—1990 чылдары болгаш 2000 чылга чедир үеде СССР-нің эконо-миктик болгаш социал хөг-жүдөзүнүн Кол улаңымы-ныкылары чугаалажып кө-рү керек кырында дооуктан. Күш-ажылчы коллективтер-нин хуралдарына чүс ми-лион ажим ажилчынар, колхозчулар, ажал-халачы-лар киржин, буюурулгелер, ачы-дуза чедиринге, күш-ажылдың буюурулгунуң бедидеринин куламыларын илердеринче, продукция-нын шымырын бедидеринче, ажилчы чоңинарын күш-ажылдың, аммыралынын болгаш даштыкыларын байданы экижизининге у-лаңган 158 муң саналдарын болгаш эскерилгелерин кин-генер.

Профэвилелер чоңуң чаа-гай чоруп бедидеринин ду-гайында, өг-бүлө буртууңуң аммырал денелсин бедиде-ринче доктаамал сатып са-лышкынын улаңдырып ту-рар. Эртен беш чылда ажилчынарың болгаш ал-бан-хаакчыларын күш-ажылдың төлөвүн эскен, пенсияларын, өг-бүлелерге пособиелерин хемчөөлүн бедидерин, хергелдигин ийити-леп фондудунда чингелдер болгаш төлөвирлер дыка у-лаңган. База бир онзагай сан — 50 миллион хамааталар

чаа квартираларже көжүп кирген. Парлала конференция-нында совет профэвилелер-нин дөлөг харылзаалары-га амыг үеде 145 чурттар-да профэвилелер-биле докта-амал харылзааларын ту-дуп турар. Амыг үеде, ка-жан тайбыңың камгаларын, термодолорту халалты чылдарынын айтырылга-ры оңа чугула болу берген-де, мидик кады ажилдамы-ла онза ужу-дузаның болу берген.

Ядролук чөсөккө бүтүн уулаарыңче, улаустарың минаштыгы аймы чок чо-руун хамдарыңче улаңган СЭКП-нің болгаш Совет кү-рүтүнүн тайбыңа амякшы-дыг электи саналдары ол кады ажилдамыга чаа ийити берип турар.

Каттышкан Наминал Ор-ганизациянын Тайбының дөлөг чымы кылдыр чар-лааны бо чылдын совет проф-эвилелер «Профэвилелер болгаш ажилчы чок тайбың болгаш ажил дөш» деп ка-минала идепкейли-биле кижир. Оң кол буюурулгу-нары — Май биринч чөс чы-мын байырларын, тайбың дөш профэвилелеринин хо-дөлишинин хүтү, профэвиле-леринин XI Бүтү-дөлөг кон-грес болуп.

Парлала конференция-нын кижикчилери журна-лыстерин хей сангыт айты-рыларынга харыны бер-генер. (СӨТА).

ФЕВРАЛЬ 15

КОММУНИСТИГ СУББОТНИК ХҮНҮ

ИДЕПКЕЙЛИГ КИРЖИР

Партияның элчеглиг турскааткан коммунисттик субботникке идепкейлиг киржир-биле 60 летке ажилдарың Чөөн-Хемчикте «Хөндөргөй» сов-хозтун ажил-агыйлары чор-дуп турар. Коллектив бурту-гун ажилдар черлерин, кү-нү буюурун тодартаан. Олар турутга, сут-баран фер-мамынга, МТМ-ге, малчынар колданырынга болгаш эске-дээ черлерге буюурулгун ажилдарын шийтирлээр.

Күш-ажылдың байырла-нын хунуңе нияттан-биле 400 хире кижин кижир, олар ажилдаан ажалыңдан 435 рубль беш чылдың фондудуңе шыаңдыр.

П. КУУЛАР, «Хөндөргөй» совхозта партбюро секретары.

ШАЛЫПЧЫ АЖЫЛДААР

1985 чылда Бүтү-эвилелеринин социалисттик чарыжыңа Кы-зыл районнуң «Көк-Тей» сов-хозу тилекти болуп үнчеге, СЭКП ТК-ның, ССР-ның Ми-нистерлер Чөвүлелинин, ВЦСПС-тин болгаш ВЛКСМ ТК-ның шийтирер Кызыл ту-гу-биле шийтиркен. Бедик шийтирелгә сорук кирген сов-хозтун ажилчыларын, иже-нер-техниктиң ажилдактары-н, алың-халачыларын амыг үеде оң ийити беш чылдын бирги чымынын планын ооналдарыңа болгаш соци-алисттик хүлээлгелерин күсү-лгө дөш чарышта каара ту-турган. Оң түннелинде ян-варь айың планын хуусаа бетинде күсүлгөн.

СЭКП-нің XXVII съез-дининг турскааткан комму-нисттик субботникке ажил-агыйның ишчилери хынамча-лыг белеткен турар. Күш-ажылдың байырламыга ния-тазы-биле үш чүс ажим кижин кижир, олар боттарың ажилдаар черлеринге ажил-

БЕШ ЧЫЛДЫН ФОНДУЗУНЧЕ

СЭКП-нің XXVII съез-дининг турскааткан февраль 15-те Субботникке Семаг-дайың Сельхозтехника кол-лектив бедик буюурулгун ажилдарын минг хуралын-га улуг кудурулгунуң-биле шийтирелген алган. Суббо-тникти эрттирер талазы-биле чеди кижин составтыг штаб-ты тургузган.

Нияттан-биле субботникке 80 кижин кижир, 1174 рубль промукказын буюуру болгаш 260 рубль беш чыл-дың фондудуңе шийтир.

Септелге мастерскаяында 26 ажилчы субботникке кир-жин, 524 рубль промук-казын буюурун уду-тук, то-даргаларга автомеханик-чилерин, өскө-дээ кезектери болгаш тракторларын септээр, кызы-бүрү ажилдарын кылч чорудар. Беш чылдың фондудуңе 100 рубль шийте-ринин планын.

Автопар коллективинде субботникке 40 колчак кир-жир, 40 тонна чүтүк сөө-тур, 7300 тонна-алометрин ажилдаан кылдыр болгаш 400

МО О Л

ӨННУКТЕРИВИС

Совет-моол найрал кия-тиелетин тыва салбырын ажил планын бугаар МАР-ның Убса-Нур аймакын хөг-жү-шин театарының дирек-тору Норов Болжигын баш-тааки урун чүдүлүп болгаш култураның бүтүк ажил-дактарын Кызылда чедип келген.

Балукте «Уюн» солунуң тускай корреспондентиза Но-гоям Суржалын, кинофи-лиациянын кол бугалтери Букнашын Орос база библи-отека ажилдактары Оюу-чак Чимат олар кирип ту-рар.

Моол аалчылар кинофи-лиация кутумтегине, ССР-нин чуртукчулар эвилелерин Тыва салбырын баштаар черинге болгаш оон-даа эске алдын органдарыңа ба-ры ажилы-биле таныжыр-лар.

Бастыг корр.

УЛУГ ЧЫМЫШТЫҢ БУДУУЗУНДЕ

жаага ол салбастай берген мен. Мээң ол чорумуңу чам-дык улус мээң чалгама шамнап турду. Ол дөш до-галарга безин чөмөлеттирип турдум. Ам харын, бүтү ка-жааларын ол салбас аргаже шийтирел турары өөрүчү-дүр — деп, хоочун хойжу Байыр-оол Севилбаа чугаала-ор.

Байыр-оол чүлгө хойжу эвес, а «Чаз орук» совхоз-тун Тарлашкын хойжу брига-данын уду-тук турар. Ынчаң-гаш ол мал өстүреринин ка-жаага ол салбас аргаже өскө колданырга база негеттер-кен. Бригаданың көрүгү-дүн нияти совхозтунда ба-ды болуп келгенине оон салдары база бар хире.

Күш-ажылды эгелеп баш карарыңың бригада көрө-дө биле ажилдап турар бо кол-лектив, эртен чылдың түң-нели-биле, алдан үш муң рубльдиң оорулганын совхозка кижирген. Ук бригада са-яжылаңың чөк системаның кижир болгаш машина, тра-ктор орунуга мал ажилдаар өгөдөшкүниң уду-тук. Ам аал бүтүрүңде айт болгаш те-ве бар. Сиген азы мал өскө-көн шанагыт төлөтүп мал-чынар бо-ла көстүр. Совхоз болгаш район төптеринге бе-лин шанагыт төлөтүп киж-илер көсүлгөн апарган. Бриг-даның малчынары чалын мал чөмө белеткээрде ба-за төвөн ажилдап, сиген кээр айт машинамын азы грабдың алдаз кожукан чо-руп турар.

Бригадада 272 төвө бар, оларын бир чүзү — ала-ан. Ынчаң-даа оларын шугутуң ажалдыгыңың шы-нак, терге, ситен кезер ма-шина, граб, дөлий чөргө-

БЕРИМЧЕЛИГ АЖЫЛДААР

Тес-Хем районунун, экономикалык кол аяры — мал болгач чер аялында аялышкычкерлер оң бирги беш чымда бала оң доозуу чымында социалистиче аярышкыч түнөсөдөр ун дүргө, муракчылары то дарткан.

Кышкынның партия алганда
ам ол сорула улам-на чуту-
ла болу берген. Ол улуг
жыя-хектерге аныктар.
Иңи режо кончуг улуг. Оод-
биле кады СЭКН-ия Пр-
граммасының чаз едилгезте.
де азул орал саралды кы-
жысидирини сорулалар-и
совет ижитиледни потичи-
кит системазында ВЛКСМ-
ни ролуюн дутайинда ке-
лекте айткан. Болал көрөт.

Райондун партия, совет, профсоюз болгаш комсомол организациялары беш чылдын планын онаадаларын күсүсүдүр, партиянын съездин төлөтүп уткуур дош социалисттик чарыче ажил ишчилерин мобилизастаанын түпчилеине райондун экономикасында кескү бааынан кылдынтат,

метес шикмол. Ол айты-
рымты «Илей-кижиздиль»
жылы, «өредилге, эркек бол-
гусай културга» деп кезекте-
турга болур— деп, Талды-Куо-
лабастан Кирият атыг
колхозун партом секретра-
сы Б. Тазабеков бижов.

Чыгавар чамдыкта энг
маргыздаларын, чога-
ларын дискусияларын иле-
решшин бол турар. Ол иле-
реш болур журулду. Шынам
дилеп тып, чуудерин бол-
гаш туундерин, илередиг-
дерин маламал турар. Чо-
нум дуржулгази биле болгаш
билим биле байиттыгын до-
лу кумутилер улам-на бол-
гусай тургуз болур. Оларын
иштерин илери кутуу катеп
тургаш. Оларын кижигиле-
зил, оларын боалын биле
синал-оалын беримдас-
ла тургаш, хуязе алыгын
инитилерин, хузе белеги

Ону беш чылга дейизерге, он бирги беш чылда эт, сүт раганы кымталал ап, бир хойданна 1,6—1,9 кг дүктү кыргынанар.

дизе билип алып дээрэн билгилээр болгай, СЭКП ТК-ның ажилдакчылары шын-ын шүүтүүчүлөрдүн чагыб-басаа саалды кичкөөтү чокка-арттырбас. Чер-черлерде туруп, кынаалды кылып ту-руп, хей чагаалары чугаа-лажип көөрүн контролга ап-тырар. Эрөөжөк чугула тава-аагыларда күсүктелерге чагыбырын берип, аны-абуу айтырлары салып туруп. Эзу барымсаалан ха-мырлары күлөп албай т-т-т.

Партияның XXVII съездин-ини айтырмын чугаа-лажип көөрү чүртүүн бүгү-нүктөлө-политиктиг болаш-шак-ажыты амырларын-улам илдеп-жыдырине ко-здор адептеп турар. Партия-Геп Комитетине, СЭКП-К-ның XXVII съездинин ад-минежге чагаалар улам-на көзүлөп турар.

(СӨТА).

Айлаңдиргач көзүндөн, Ажы-
агалайлар күрүнөсү сүт сады-
рымың беш чыл планын 106
хуу куурадың, 25 тоннаың
көйүлү саткан, Благыңа Чүр-
гуй-оол Хоомушку аттыг
сөөкхө күрүнөсө эшт.
Дук, дук, садары-
мың планиары ажыр күт-
сеткен, Ажы-агалай эртекен
мылды бэзэ чедийишкени
дооуз, эттү 26,6, сүттү 2,4
тоннамы, дүктү 200 кило-
граммы пландаа ажыр сат-
кан, Мыйыстыг баа малды,
кой, өшкүк, чылгыны өстү-
рүшүнү планиары күтүсөт-
кен. Сөөкхөзүн ажил-ишчи-
ни

Партияның сөздөзүнө
уктушур шудуру, даангын
ажы-херөөнө харымсалы-
гыг ажылдап түрөр мурак-
чы саанчылар О. Ч. Баткар,
К. Л. Усангыр, Э. В. Ак-оол,
Т. Д. Нураат, Ч. С. Мандал-
маа, А. С. Бадары олар сар
бир никетине 1580—2170
кг сүттү саап алганын. Ша-
кындыг хамааты бедик илеп-
кейдиг чорукту дөткенин,
муракчыларың арга-дур-
гулазың непердериң оң
ийгін беш чылда ажылдың
темпини кошпатазыңа
улут илг болур жүрүлүг.

Белеткөр планын күтүсеткен,
сиген белеткөзүн 82 хуу
боттандырдың, «Чодураа» сөөк
хал мал чөмн белеткөзүңн
панын бүтү көргүзүлөр та-
лазы-биле күтүсөткен. О.
Шынаа, сөөкхөзүн мал чөмн
белеткөр бригадалаы шалы-
чыг ажиллап. Чүр-
гуй-оол Хоомушку ат-
тыг сөөкхөтө О. Кымыл-оо-
лун удуртканы мал чөмн
белеткөр эвено бир гектарла-
ны 100 центнер картофла-
ны 26 центнер ногааны өстүрөт.

Чер ажылының културту

Райондун экономикасындагы өзгөрүштөрдүн жана өнүгүшүнүн XXVII съездининге — шалтымын 27 декада — деп долзунун социалисттик чарыкка киришкенге, бы тыадын бирдн каваралынын сирдн бетида кууселдин дзш кууженишкенин жыйылд турар.

Он бирги беш чылдын
планын онаалдарын че-
кишкенин куушкен кы-
жылчы коллективтерин бо-
лаш мурунчыларын тода-
таткан. «Чодура» совхозта
сомолдуу - аныктарын

Р. ЧАВЫНЧАК,
көдээ ажыл-агый ажыл-
дакчыларынын профэвилей
райкомунун секретары.

АЖЫЛДА ЧАА ЧҮҮЛДЕР ЧҮЛ?

Хөрөмжирөн чөвүүлэдэр — чон ортуунаа организацм, идей-хичимэлдистэй аймагла партия ортуунаа социалистич дэвшитэй организацмлаа. Кутм аймагла коллективизациян мурундаа салдмчтан соруулаарын хичитирхэгтэй, чон ортуунаа аймагла ортуунаа социалистич дэвшитэй орсуунаа? Чөр-чөдө хөрөмжирөн чөвүүлэдэр боарын мурундаа соруулаарын күтүүлсн туар бэ?

[illegible]

далгаларын хуус-
партийн болш
айтмийсхиваион
хидьдирини
организацйларынн
дуалацхилар
турарлар. Кедэ суур-
тургуствунга 77 агт-
турчон ортуунга
идилэ ажиллын таа-
мгтөрөн болд.

«Эн энч ажилдыг агт-
квартир» деп атты Бардык
суурун Мажалик агтгч
агткхитарызы чалал агтгч.
«Эн культурут, үлгөрлөг
малчын агтбул» деп чарыш-
ка Аксч.Бардык салбырынн
малчынын Анастасия Хер-
тек, Аддыч-кыс Монгуш олар
тилекчи болганар.

Хероэженнер чөлүдөдө
ийн мурнуун шийткч
чөлүдө атырлар агт-
бар. Районун хероэжн-
активнийн хурлына
бүтү таламгы сайгарыч.
Довузч хоройда, Кыз
Мажалик, Хондөлн суур-
да хероэженнер чөлүдөдө
өрөгчөй ажилдаы даш
гүмчүлөгчтөн. Хероэженн-
ний «Хозяюшка» клубу

аажылы тодаргай уг. Барлык суурда хөрөөжөн. аажылыга учуртулга ам. кийинкигиз апаргай. нер чөөлөйи мында шокта кошкош. Чонун курттап аймак. «Барлык», «Шек. рар черлерини аайы-б. совхозтарыны, Аксы. башкылары.Биле кады изы. аажылы чаа, элестиг хөр. хар барымдаадаавастр отра. черлерини аайы-б. дала турускаан. Ооң аажылы хевирлерин тип, ону пелте база солун.

[illegible]

Д. СААЯ
Баруун-Хемчик район.

A black and white photograph of a man, likely a clergyman, wearing a white robe and a black cap. He is seated and writing on a document with a quill pen. The background is dark and indistinct.

(CЭТА).

«СЭКП-ин XXV с'ездиндеги шалымчы 27 декадага кире лозунулу социализмди чаркышта. Кызылдың өзүлөзүлү бүгү участыктарының коллективтери хаара түтүгөн. Булудурагачын көчүрү Анастий Михайлович Гутманович бригадирлериниң үхүзөн алымчыны-аппараттар пегеи заролта социализмди чаркышта муракчыс коллективтериниң бирөөн. Бригада керээзи-биле алымдар аргача жылжозон о пех учу-до-ле 50 тонна хире сүтүтү арылган, болбаазырын уң дүрүн түвөр.

Коммунист Галина Васильевна Варахнинцыц удуртканы бүдүрүлгө пегн съездин мурнуунун социалисттик чары-жыгга база ден-дески ажылдап, планын ошналдаларын ай санында күөсөдөн келген.

ЧУРУКТАРДА: заводтун
хоочуну А. М. Гытманов, цех
начальниги коммунист Г. В.
Вараксина оңар ажыл үезини-
де.

О. ОХЕМЧИКТИН фотолары.

• • •

[illegible]

булар ошү хүлээн алып...
 Хоорайхиланг ух ажыл-
 ийла түгү барың ажылдак-
 тас турарыл!
 — Он баштайгы чылагдаа,
 кыры каракка олчан ол-
 ховор кестү келер. Бо-ху
 Күлтура ордуз. Он-дү
 тинде — ким, концерт кө-
 рүгүр, бот-тымынгар уран

ЛЭЭП

пудулар, асфальтлат-
тынак. Троутарлары дур-
дур аныз-буру мыһаар
лаурткан, коһаа хевис-
ле, калбениэр. Бо бүгүн каш
һыл мурунда аһа бир ду-
лар чораш, өскөрөн-меа
һон эгеләш-ле аһыл-аһыл
һыл иччилерниң чедит-
синерия, оларниң аһыл-хе-
тектери доктамаал хай.
һаһар келдин. Амьдыра-
һаһа болгаш културтаны бө-
һөһө һөһөһө һөһөһө һөһөһө

АЛЫР

Көдээ а м

ЫН Д

м дырал

ИЛЕДИ

ына баштаар черикин дэ-
нына хей-хей чыдар
аштар сонгур келген —
д, колхозтор култуура че-
лесин харымдап турар. На-
дай Ишенко мейне чуга-
ды.

Ындыг чөвүдө колхоз ба-
шар черикин, толдургайла-
сон дарганынын ишине
ааы-биле тургустунган
Ректин журу чүдөй иче
гу-ле култуура-ымдырал
бар черлерин, спорт компе-
ни болгаш суур чаарга-
дылганына мад, хову болгаш
й ажилы-биле бир дөмөй
алдыр бот-туксийал бат.

М “Штаар чери аңгьлаан. Ол гүла уластуку чүвүлэ туртур, оон составында ин-бүрү албан черлеринни а спецнальни, британдр, бр болгаш келээ интеле-ция кияри турар. Чувулэ куку чутуур эрелеринг, ко-дуу баштаар чери анык ак-херейниги чыла саныма дуруп бнэр, колхотуун со-ал программазына од бог-дымдар хүлээлгеди.

Колхозка бот-орунга, чарык-
сурунун култура-амыя-
на хайдыргалазы эде тур-
ары, биле, бугурулгени
түптүгү үндөлсөн көкжү-
нүн организмдестарынын во-
методтары, биле сырып та-
палыг: Фермаларда боз-
на хову тургаларында кол-
ду-ле чорудулгалаар бүтүн-
ле механизмизаттыгын.

— Партияжи сыйдегиз ут-
тур ажал-ышке хейлм-
гиз чоруп орап быс — деп,
К. Моторный чугалады.
Милда үлдөсөн бар, Он бир-
бесте чылды колхоз бүт-
түзүлгөр талазы, биле күт-
түзүлгө.

ны эрткен чылын беш мил-
он рубль болган. Челип а-
лынган чеднишкениер 424
чи чылда улам көвүдүр
арзынго олар башкаруу

— Колхозтарын болгаш колхозтарнын экономиктиг сайдал чоруун калыктарың, оларнын инициатива болгаш ажил-айгыжы чогуу беддеринин эрежюуузын бистиң партиячыс. Программанын чза белгилешин телевизияне бергенин кочуң шыг-дым болдар мен — деп, хай эл а стартиг коммунист, КП-ни Тед ревизия ко-ссызынын кешитую Д. К. торнын туней араак эск. леги.

Холбогчид автобусаг чухалчлан, аргамжаа хөгжүүлж, таллангын чордуулар, ирмэг аргыг, сүлжээг кетингиз, эсхергээ, хоорайнчиг, бичин, даа дудах чок-тур, снэ деп бозал чорум. Алаа чүгүе хову-шалдоо, амалар дүгуйнмиз, кэдээ, гтат турар, кэдээ ишчн, деп чүе чүгүе оон бид, деп чордв.

ЭДВИН ЯНСОН.

„ХҮЛЭЭП АЛЫРЫН ДИЛЕДИМ“

Көдээ амыдырал

Ажыл-агый бүдүрүлгөсиз
хандырып турар ажыл-агый
адилдарынын комплекси;
арга-буржула солтуру-биле
уусу колхозко көзүлө туруп,
Чугале ач таласы-биле бе?
Чок. «Моторныйн» ажыл-
агыйын организастап чоруу-
рунун школасы» деп ба-
лышкын иди шуут иепте-
рей берген. Ажыл-агыйын
организастап чорудура! Кол-
да чуул ак элес минагы. Хей

дыралында боттанып эгелен
материалгы болсам мораль-
дык идиги беришкенингерип
бригада керээзин Киров аг.
тып колхозко шагда-ла прак-
тикалар эгелен. Он түнө-
линде бүгү айырлар салдым
биле – тарва, ногаа, маз
ажылчынын продукциязынын
таласы-биле – чүгөл орулга
уягу эвес, а бедик орузгалы
болу берген. ССРО-ның Аян.

Ындыг чөвүдөл колхоз баш-
тар черинин, тодарайлаа-
зон даргазынын ишине
ааыи-биле тургустунган
рентни ужуру чүдөл дие
ту-ле кулутар-ааыириал
бая чердери, спорт компле
эзии болгаш суур чаагай.
ааыиатганы мал, хову болгаш
й аажылы-биле бир дөмө
лдер бот-тускайлан бүтүт.

— **Партияны сыйдагы** ут-
көнү ажил-ишке хей-ай
көтөр чоруп орав бис — деп,
К. Моторный чугаалад.
И. Моторный бар. Он бир
бүт чыды колхоза бүт
чугаалар талазы-биле күтү-

1. Хөлсчүүд автобуска чу-
 лажил, аразында хөглт
 татанчыл гурдууар.
 2. Арын арг-силг кеттин-
 ги эскерг, хоорайнч.
 3. Бичин-да дудак чок-тү-
 деп деп болз чорум. А
 4. да чүглэ хову-малдо.
 5. Малар дугуймал, калдээ
 тгтат тувар. калдээ ишч-
 деп чүлэ чүглэ оон бяз.
 6. чорзу.

